

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Dokumentinis (spaudos ir rankraštinis) paveldas tapatumo sklaidoje	Komunikacija ir informacija 08S	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	Seminarai	
Dalyko anotacija			
<p>Dokumentinio paveldo socialinės sklaidos, rankraštinio bei spausdintinio paveldo ir kultūrinės tapatybės sąsajų, istorinės atminties konstravimo postmoderniame diskurse ir skaitmeninėje erdvėje problemos. Tyrimų bazė ir tyrinėtojų įžvalgos (Bernhardas Fabianas, Robertas Darntonas, Luigi Balsamo, Maurice Halbwachs, Pierre Nora, Dame Frances Yates, Mary Carruthers, Umberto Eco ir kt.). Kultūrinės, socialinės, istorinės ir kolektyvinės atminties konceptai.</p> <p>Baltijos šalių kultūros paveldas tautinių kultūrų tapatumo išlaikymo ir ugdymo politikoje. Lietuvos „atminties institucijų (archyvų, bibliotekų ir muziejų) bendradarbiavimo idėja: pasiekimai ir problemos. Integruojantis požiūris į rankraštinio ir spaudos paveldo įprasminimą. Mikroistorija, regionų ir bendruomenių praeitis ir tapatumo sklaida. Lietuvių ir Lietuvos tautinių bendrijų rankraštinio ir spaudos paveldo fizinė apsauga, atvira prieiga tyrėjams, populiarinimas visuomenėje ir perdavimas ateities kartoms. Dokumentinio paveldo būklė, paveldo sklaidos paskatos, paveldo telkiniai, rinkėjai ir vartotojai, paveldo įsigijimo šaltiniai ir būdai socialinėje aplinkoje. Jo sklaidos būdai ir intensyvumas, svarbesni telkiniai, institucijų ir fizinių asmenų paveldo įsigijimo motyvai ir finansinės galimybės.</p> <p>Dokumentinis paveldas atminties, kaip socialinio ir kultūrinio reiškinio, konceptualizacijos ir globalizacijos kontekste. <i>Istorinės atminties</i> ir <i>kultūrinės atminties</i> sąvokų turinys. Atminties institucijų (archyvų, bibliotekų, muziejų) sąveika ir priešprieša tapatumo sklaidoje. Dokumentinio paveldo interpretacinės schemos atminties institucijose. <i>Dingusio knygos pasaulio, Europos spaudos archyvo</i> rekonstrukcijos ir konceptuali analizė. Atminties registrai, egodokumentai, paratekstai, knygų graffiti, marginaliniai portretai. Istoriniai naratyvai ir istorinės interpretacijos. Atminties vietos, raktiniai įvykiai, raktiniai tekstai, artefaktai. Atminties naratyvai, atminties objektų reprezentacija ir istoriografijos principai skaitmeninėje terpėje.</p> <p>Rankraštinio ir spaudos paveldo išsaugojimo bei aktualizavimo institucinė forma – rašto ir knygos muziejus. Patirtis ir tradicijos Vakarų ir Vidurio Europos valstybėse. Knygos paminklo kategorija. Knygos muziejaus (tradicinio ar virtualaus) funkcijos. Dokumentinio paveldo aktualizavimo ir sklaidos institucijos ištakos. Rašto ir knygos muziejų radimosi istorija ir dabartinė situacija Europoje. Jų tipologija. Regioninis rašto ir knygos muziejus, išsaugojimo ir aktualinimo objektai (rašto ir knygos paminklai, su raštu ir knyga susiję paminklai, spaudos technika, personalijos). Muziejaus sąveika su kitomis regiono atminties institucijomis.</p>			
Pagrindinė literatūra			
BLIŪDŽIUVIENĖ, Nijolė. Nacionalinės bibliografijos ištekliai kaip šalies dokumentinio paveldo liudijimas. <i>Knygotyra</i> , 2017, t. 68, p. 237-253.			
<i>Atmintis kultūrų dialogai Ukrainos, Lietuvos, Baltarusijos (ULB) erdvėje</i> . Sud. A. Nikžentaitis, M. Koczyński. Vilnius 2015. ISBN 978-9955- 847-93-9.			
<i>Atminties daugiasluoksniškumas: miestas, valstybė, regionas</i> . Sud. A. Nikžentaitis. Vilnius 2013. ISBN 978-9955-847-67-0.			
DALBELLO, Marija. Institutional shaping of cultural memory: digital library as environment for textual transmission. <i>Library Quarterly</i> , 2004, vol. 74, no. 3, p. 265–298.			

<i>European Cultural Heritage in the Digital Age: Creation, Access and Preservation</i> . Ed. by David Shaw. London: Consortium of European Research Libraries, 2004. 64 p. ISBN 9780954153526.			
HALBWACHS, Maurice. <i>The Collective Memory</i> . New York: Harper & Row Colophon Books, 1980. 182 p.			
KAUNAS, Domas. <i>Mažosios Lietuvos kultūros istorijos paveldas vertės ir interesų sankirtos požiūriu</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2004. 75 p. ISBN 9986196817.			
MANŽUCH, Zinaida. Atminties institucijos: saugyklos, teatrai, lobynai ar duomenų bazės? <i>Knygotyra</i> , 2008, t. 51, p. 126–147.			
<i>Mažosios Lietuvos kultūros paveldas/</i> Domas Kaunas (sud.) Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006. 397 p. ISBN 9986199565.			
<i>Memory of the World: General Guidelines to safeguard Documentary Heritage/</i> edited by Stephen Foster. Paris: UNESCO, 1995. 77 p.			
NAVICKIENĖ, Aušra. Knygos muziejus bibliotekoje: nuo istorijos link teorijos. In <i>Panevėžio apskrities institucinės bibliotekos. Konferencija 99</i> . Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, 2000, p. 60–69.			
NORA, Pierre. Pasaulinė atminties viešpatija. In <i>Europos kultūros profiliai: atmintis, tapatumas, religija</i> . Sudaryt. A. Samalavičius. Vilnius: Kultūros barai, 2007, p. 9–23.			
PACEVIČIUS, Arvydas. Rankraštinis paveldas ir istorinė atmintis. Iš <i>Rankraštinis paveldas Lietuvos kultūroje ir istorinėje atmintyje: 2005 04 20 konferencijos medžiaga</i> . Panevėžys: Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, 2006, p. 8–21.			
PACEVIČIUS, Arvydas. <i>Vienuolynų bibliotekos Lietuvoje 1795–1864 metais: dingęs knygos pasaulis</i> . Vilnius: Versus Aureus, 2005. 311 p. ISBN 9955601795.			
<i>Realms of Memory: The Construction of the French Past /</i> edited by Pierre Nora. New York: Columbia University Press, vol. 1: Conflicts and Divisions, 1996; vol. 2: Traditions, 1997; vol. 3: Symbols, 1998.			
<i>Santykis su istorine praeitimi XXI amžiaus Vilniuje</i> . Sud. A. Nikžentaitis, A. Ragauskas. Vilnius, 2004. 72 p.			
<i>The European Printed Heritage c. 1450 – c. 1830: Three lectures /</i> Ann Matheson, Bernhard Fabian, Luigi Balsamo (eds.). London: Privately printed, 1998. 47 p.			
YATES, Frances A. <i>The art of Memory</i> . London: Pimlico, 1994. 425 p. ISBN 071265545X.			
<i>Культурная память: письмо, память о прошлом и политическая идентичность в высоких культурах древности /</i> Ян Ассман; [перевод с немецкого М.М. Сокольской]. Москва, 2004. 363 p.			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Domas Kaunas	Habil. dr.	Prof.	KAUNAS, Domas. Rašytojos Ievos Simonaitytės 120-metis: atmintis, paveldas ir komunikacija. <i>Knygotyra/Vilniaus universitetas</i> . Vilniaus universiteto leidykla. 2018, t. 70, p. 219-261. ISSN 0204–2061.
			KAUNAS, Domas. Leonas Panavas (1942–2011): asmenybė, knygos kultūra ir knygrišystė. <i>Knygotyra / Vilniaus universitetas</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. 2017, t. 68, p. 161-225. ISSN 0204–2061.
			KAUNAS, Domas. Kristijonas Donelaičio atminties paveldas: studija. Vilnius: VŠĮ Akademinė leidyba, 2016. 472 p. : iliustr.
			Pirmieji Mažosios Lietuvos lietuviai Kanadoje:

			<p>Iševio Jurgio Kavolio 1891–1940 metų dokumentinis paveldas / sudarė, „Pratarmė“ (p. 7–16) ir studiją „Jurgis Kavolis ir jo laišakai iš Kanados“ (p. 33–57) parašė Domas Kaunas; [parengė Domas Kaunas, Audronė Matijošienė, Vilija Gerulaitienė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2015. 272 p. : iliustr.</p> <p>KAUNAS, Domas. Martyno Jankaus leidybinė veikla iki spaustuvės įkūrimo (1879-1889). <i>Knygotyra</i>, 2014, t. 62, p. 245–272.</p>
Alma Braziūnienė	Dr.	Doc.	<p>BRAZIŪNIENĖ, Alma. Knygos muziejus: kai kurie probleminiai teoriniai ir istoriniai aspektai. <i>Knygotyra</i>, 2018, t. 70.</p> <p>BRAZIŪNIENĖ, Alma, KAVALIŪNAITĖ, Gina. Lietuviškas batas Kembridžo universitete. <i>Knygotyra</i>, 2017, t. 69, p. 196–215.</p> <p>BRAZIŪNIENĖ, Alma. Bibliofiliniai leidiniai ir jų leidybos patirtys Lietuvoje. <i>Knygotyra</i>, 2016, t. 67, p. 148–173.</p> <p>BRAZIŪNIENĖ, Alma. Kai kurie probleminiai asmeninių bibliotekų teorijos klausimai. <i>Knygotyra</i>, 2015, t. 65, p. 7–24.</p>
Aušra Navickienė	Dr.	Prof.	<p>NAVICKIENĖ, Aušra. Joachimasis Lelewis ir jo Dvejetas bibliografinių knygų. Iš LELEWELIS, Joachimasis. Dvejetas bibliografinių knygų. T. 3: studija ir anotuota asmenvardžių rodyklė. Studijos autorė Aušra Navickienė; anotuotą asmenvardžių rodyklę sudarė Vidas Račius, Viktorija Vaitkevičiūtė; leidinio redaktorių kolegija: Domas Kaunas, Alma Braziūnienė, Aušra Navickienė. Vilnius: Versus Aureus, 2016, p. 13–114, 475–484.</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. Estišku, latvišku ir lietuvišku knygų leidybos apimčių dinamika XIX a. pirmoje pusėje: lyginamoji analizė. <i>Knygotyra</i>. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. 2016, t. 67, p. 7–22.</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. “Contrafaction” in Lithuanian book publishing in the first two-thirds of the nineteenth century: The publication of Apej brostwą blaivystes. <i>Lingua Franca: The History of the Book in Translation</i> [interaktyvus]. The Society for the History of Authorship, Reading and Publishing, SHARP, 2016, Issue 2 (Eastern Europe and the Baltic States), [p. 1-18]. Prieiga per internetą: http://www.sharpweb.org/main/wp-content/uploads/2016/06/Navickiene_Paper.pdf</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. Third level publishing studies: Lithuania, a case study. <i>Libellarium</i> [interaktyvus], 2015, Vol. 8, Is. 1, p. 101–112. Prieiga per internetą: http://www.libellarium.org/index.php/libellarium/ar</p>

			<p>ticle/view/218/331.</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. Knygotyros ir dokumentotyros mokslų doktorantūros studijos Vilniaus universitete 1991–2014 metais. <i>Knygotyra</i>, 2014, t. 63, p. 236–265</p>
Arvydas Pacevičius	Dr.	Prof.	<p>PACEVIČIUS, Arvydas. Cultural relations between Dünaburg and Vilnius in the second half of the 18th century - beginning of the 19th century: the case of Jesuit book collections, in <i>Vēsture: avoti un cilvēki</i>. T. XXI: History. Sources and people. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds Saule, 2018. P. 286-293.</p> <p>PACEVIČIUS, Arvydas. Dar carski z 1829 r. – książki Uniwersytetu Wileńskiego przekazane Bibliotece Abowskiej w Helsinkach. In <i>Z badań nad książką i księgozbiorami historycznymi</i>. Tom specjalny: Polonika w zbiorach obcych / Pod redakcją naukową Jacka Puchalskiego, Agnieszki Chamery-Nowak i Doroty Pietrzekiewicz. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA. ISSN 1897-0788. 2017, p. 121-138.</p> <p>PACEVIČIUS, Arvydas; NAVICKIENĖ, Aušra. Dokumentas apie pasirengimą knygos mokslų studijoms Vilniaus universitete ir bibliotekos komplektavimo strategijas pirmaisiais XIX a. dešimtmečiais. <i>Knygotyra</i>, 2017, t. 69, p. 216-252</p> <p>PACEVIČIUS, Arvydas. Masonų knygos kultūros raiška XIX amžiaus Lietuvoje. <i>Knygotyra</i>, 2016, t. 67, p. 115-147.</p> <p>PACEVIČIUS, Arvydas. Egodokumentų tyrimai: senos erdvės - nauji horizontai. Iš <i>Bibliotheca Litwana IV: Privačioji raštija ir egodokumentinis paveldas</i>. Sud. Arvydas Pacevičius. Vilnius: Akademinė leidyba, 2016, p. 9-20.</p> <p>PACEVIČIUS, Arvydas. Vilniaus universiteto dovana sudegusiai Ābo akademijos bibliotekai (1827-1829). Iš <i>Bibliotheca Litwana III: Sugrąžinta praeitis</i>. Sudarytojai Arvydas Pacevičius ir Angelė Pečeliūnaitė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2014. p.113–126.</p> <p>PACEVIČIUS, Arvydas. Vilniaus viešoji biblioteka ir jos metraštininkas Vasilijus Demidovskis. Iš <i>Vilniaus viešosios bibliotekos dienoraštis 1910–1911</i>. Sudarytojas ir parengėjas Arvydas Pacevičius. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2014, p. 13–44.</p>
Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2018 m. lapkričio 26 d., protokolo Nr. 160000-KI-137			
Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė			